

Zárónyilatkozat

Az 1970. augusztus 1-je és 15-e között megrendezett Anyanyelvi Konferencia munkájáról

A külföldön élő magyarok többsége ápolja, erősíti kapcsolatait Magyarországgal. A szülőhazához legerősebben az anyanyelv köti őket. Honfitársaink gyakran kérdezik, mit tegyenek, hogy akik még tudják, el ne feledjék, akik jól tudják, még jobban megismerhessék, akik nem tudják, elsajátíthassák anyanyelvünket. Nyugat-európai és tengerentúli honfitársaink közül nagyon sokan keresik erre a kérdésre a helyes választ. Kezdeményezésüket támogatva a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyarok Világszövetsége és a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Debrecenben és Budapesten anyanyelvi konferenciát rendezett.

Az Anyanyelvi Konferenciának az volt a célja, hogy megvitassa a magyar nyelv és irodalom oktatásának, terjesztésének a külföldi élet sajátos feltételei közötti helyzetét, feladatait.

A konferencia munkájában részt vettek mindazoknak a nyugat-európai és tengerentúli országoknak a képviselői, ahol jelentősebb számban élnek magyarok. Így az Amerikai Egyesült Államokból, Kanadából, Latin-Amerikából, Ausztráliából és Európa több országából (Ausztria, Franciaország, Hollandia, Nagy-Britannia, Svédország) magyar iskolák tanárai, magyar származású tudósok, magyar kulturális egyesületek és egyházi szervek vezetői, magyar lapok szerkesztői, összesen hatvannégyen. A kölcsönös megértés és közös felelősség jegyében lefolyt viták, megbeszélések nyomán kirajzolódtak a magyar nyelv külföldön történő oktatásának, megtartásának és művelésének sajátos problémái; felmerült a szülőföldhöz fűződő kapcsolat számos olyan kérdése, amely külföldön élő honfitársaink magyarságtudatának ébrentartására és gazdagítására vonatkozik. Sok javaslat hangzott el a magyar nyelv és irodalom oktatásában való együttműködés kiszélesítésére, valamint arra vonatkozóan is, hogy külföldi honfitársaink miben igénylik a hazai szakemberek segítségét. A konferencia résztvevői alapvetően fontosnak tartják olyan alapfokú magyar olvasókönyvek, közép- és felsőfokú nyelvkönyvek és egyéb oktatási segédeszközök (magnetofonszalagok, diafilmek stb.) összeállítását, amelyek messzemenően figyelembe veszik a külföldön élő magyarság sajátos kulturális körülményeit.

Fontosnak tartják a konferencia résztvevői a közvetlen kapcsolatok további szélesítését (külföldi magyar gyermekek magyarországi táboroztatása,

levelezés), és ennek előmozdítására ösztöndíjak biztosítását, alapítvány létrehozását stb.

A konferencia résztvevői igénylik a szorosabb együttműködést a könyvkiadás, az irodalmi és tudományos munka területén, a művészeti tevékenységi formákban a társas élet követelményeinek megfelelően,

Az Anyanyelvi Konferencia Védnöksége kötelességének tartja, hogy az elhangzott javaslatokat gondosan mérlegelje, és megvalósításukhoz minden lehetséges támogatást megadjon. A Védnökség javaslatára a konferencia hazai és külföldi szakemberekből. Előkészítő Bizottságot alakított. Ennek a bizottságnak lesz a feladata, hogy a Védnökség irányítása mellett feldolgozza az elhangzott és ezután beérkező javaslatokat, s hozzáfogjon a legsürgősebb feladatok mielőbbi megvalósításához. (Az Anyanyelvi Konferencia Védnökségének címe: Budapest 62. P.O.B. 292.). A konferencia munkája során többször elhangzott az a javaslat, hogy alakítsunk ki közösen megfelelő kereteket az anyanyelv problémái iránt érdeklődők, a magyar nyelv barátainak tevékenysége számára. Az erre vonatkozó tervezet kidolgozása szintén az Előkészítő Bizottság feladata lesz.

A konferencia résztvevőinek egybehangzó véleménye szerint az Anyanyelvi Konferencia megtartása helyes és időszerű volt, a külföldi és hazai szakemberek találkozója gyümölcsözőnek bizonyult.

A konferencia nyílt légkörben lehetővé vált a legkülönbözőbb nézetek és vélemények kifejtése, vitája, és mindez hozzájárul a feladatok és teendők tisztázásához.

A konferencia résztvevői javasolják a rendező szerveknek, hogy a szükséghez képest tegyék lehetővé az Anyanyelvi Konferencia rendszeres időközökben való megtartását.

A konferencia szükségesnek véli, hogy mindazok, akiknek szívügye a magyar nyelv ápolása, de nem volt módjuk részt venni munkánkban, megismerkedjenek a konferencia anyagával. Ezért felkéri a Védnökséget, gondoskodjék a konferencia anyagának kiadásáról és terjesztéséről. Felhívja közös ügyünk, édes anyanyelvünk fenntartásának, ápolásának minden hívét, hogy véleményével, javaslatával, mindennapos önzetlen tevékenységével járuljon hozzá a konferencia céljainak megvalósulásához.

Budapest, 1970. augusztus 14.

Az Anyanyelvi Konferencia
résztvevői

Az Anyanyelvi Konferencia debreceni szekciójának programja